MSWADA

WA

SHERIA YA KUREKEBISHA SHERIA YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA ZANZIBAR, NAM. 4 YA 2015

IMETUNGWA na Baraza la Wawakilishi, Zanzibar.

	SEHEMU YA KWANZA **MASHARTI YA AWALI**
Jina fupi na kuanza kutumika.	1. Sheria hii itajulikana kama Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma (Marekebisho), 2017 na itaanza kutumika mara baada ya kuwekwa saini na Rais.
Kusomwa.	2. Sheria hii itasomwa pamoja na Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma Zanzibar, Nam.4 ya 2015, katika Sheria hii itajulikana kama "Sheria Mama".
	SEHEMU YAPILI **MAREKEBISHO YA SHERIA YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA ZANZIBAR , NAM. 4 YA 2015**
Marekebisho ya kifungu cha 2.	3. Kifungu cha 2 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufuta na kuweka kifungu kipya kama ifuatavyo: " 2. Sheria hii itatumika kwa Viongozi wa Umma kama walivyotafsiriwa katika Sheria hii.
Marekebisho ya kifungu cha 3.	4. Kifungu cha 3 cha Sheria Mama kinarekebishwa: (a) kwa kuingiza katika utaratibu wa mpangilio wa herufi tafsiri mpya ya maneno yafuatayo: "taasisi ya umma" maana yake ni ofisi au taasisi iliyohuru au yenye mamlaka katika utumishi wa umma. (b) kwa kufuta na kuweka tafsiri ya maneno yafuatayo: "mali" maana yake ni kitu,chochote kinachomilikiwa na Kiongozi wa Umma, mke au mume au mtoto ambacho kina thamani na kinaweza kuuzwa au kutumika kulipia deni;

	"Tume" maana yake ni Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma Zanzibar iliyoanzishwa chini ya kifungu cha 4 cha Sheria hii; "Mgongano wa kimaslahi" unajitokeza katika hali ambayo Kiongozi wa Umma: (a) ana maslahi binafsi katika jambo la umma ambalo ana mamlaka nalo; au (b) anashiriki katika kufanya maamuzi kwa jambo ambalo ana maslahi binafsi; " Kiongozi wa Umma" maana yake ni mtu yeyote anayeshikilia nafasi ya uongozi wa umma aliyeainishwa au kuorodheshwa katika Jadweli la Kwanza la Sheria hii. (c) kwa kufuta tafsiri ya neno "kiongozi" na "maadili";
Marekebisho ya Sehemu ya Pili.	5. Sheria Mama inarekebishwa katika Sehemu ya Pili kwa kufuta maneno "kanuni za" yanayojitokeza katika Sehemu ya Pili ya Sheria Mama baina ya neno "viongozi" na neno "maadili".
Marekebisho ya kifungu cha 4.	6. Kifungu cha 4 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufuta maneno "kanuni ya" yanayojitokeza baina ya neno "kiongozi" na neno "maadili".
Marekebisho ya kifungu cha 5.	7. Kifungu cha 5 cha Sheria Mama kinarekebishwa kama ifuatavyo: (a) kwa kukipa nambari mpya kifungu cha 5 kuwa kifungu cha 5(1); (b) kwa kukipa nambari mpya kifungu cha 5(a) kuwa kifungu kidogo cha (2) na kufuta maelezo yake na kuweka maelezo mapya yafuatayo: "(2) Mwenyekiti atasimamia kazi za Tume na atatekeleza majukumu na mamlaka ya Tume yaliyoainishwa katika Sheria hii."; (c) kwa kukipa nambari mpya kifungu cha 5(b) kuwa kifungu kidogo cha (3);
Marekebisho ya kifungu cha 6.	8. Kifungu cha 6 cha Sheria Mama kinarekebishwa: (a) kwa kuyapa nambari maelezo yanayofuata baada ya kifungu cha 6(2)

	kuwa kifungu kidogo kipya cha (3); (b) kwa kuvipa nambari mpya vifungu vidogo vya (3) na (4) kuwa vifungu vidogo(4) na (5); (c) kwa kufuta kifungu kidogo cha (3) kilichopewa nambari mpya na kuweka kifungu kipya kama ifuatavyo: "Kwa madhumuni ya kifungu kidogo cha (2) cha kifungu hiki, utovu wa nidhamu maana yake ni ukiukaji wa miiko ya uongozi kama ilivyoainishwa katika kifungu cha 18 cha Sheria hii. (a) kwa kuingiza mara baada ya kifungu kidogo kipya cha (5) vifungu vidogo vipya vya (6) na (7) vifuatavyo: "(6) Kutokana na kutokuwepo kwa Mwenyekiti au kutokuweza kwa Mwenyekiti kutekeleza majukumu yake, Rais anaweza kumteua, kwa kipindi maalum, mtu yeyote kuwa Kaimu Mwenyekiti ambaye atatekeleza majukumu ya Mwenyekiti." (7) Mtu yeyote hatakuwa na sifa za kuteuliwa kuwa Kaimu Mwenyekiti isipokuwa mtu huyo awe na sifa za kuwa Mwenyekiti zilizoainishwa katika kifungu cha 7(1) cha Sheria hii."
Marekebisho ya kifungu cha 9.	9. Kifungu cha 9 cha Sheria Mama kinarekebishwa: (b) kwa kukipa nambari mpya kifungu cha 9 kuwa kifungu cha 9(1); (c) kwa kuingiza mara baada ya kifungu kidogo kipya cha (1) kifungu kidogo kipya cha (2) kama ifuatavyo: "(2) Kamishna atashika nafasi yake kwa kipindi cha miaka mitatu na anaweza kuteuliwa tena kwa kipindi chengine." Kwa kuongeza mara baada ya kifungu cha 9 vifungu vipya vifuatavyo: **Kufuta uteuzi.** "9A. Rais anaweza kufuta uteuzi wa Kamishna, kutokana na: (a) kushindwa kutekeleza majukumu yake; (b) utovu na nidhamu;

	(c) kutiwa hatiani kwa kosa jinai; (d) kushindwa kufuata masharti ya Sheria hii; au (e) sababu nyengine yoyote ya msingi. **Kujiuzulu.** “9B.-(1) Kamishna anaweza, wakati wowote, kujiuzulu kwa kumuandikia rasmi Rais. (2) Mtu atasita kuwa Kamishna kuanzia tarehe atakayopokea barua kutoka kwa Rais. **Nafasi ya Kamishna kuwa wazi**. “9C. Nafasi ya Kamishna itakuwa wazi: (a) kwa kifo, kujiuzulu au kumalizika muda wa uteuzi wa Kamishna; au (b) kwa kutokuhudhuria vikao vitatu vya Tume kwa mfululizo, isipokuwa kutokuhudhuria huko kumeidhinishwa na Mwenyekiti.”
Marekebisho ya kifungu cha 10.	10. Sheria Mama inarekebishwa kwa kuongeza mara baada ya kifungu cha 10 vifungu vipya vifuatavyo vya 10A na 10B: **Katibu wa Tume.** “10A-(1) Kutakuwa na Katibu wa Tume atakayeteuliwa na Rais. (2) Mtu hatoweza kuchaguliwa kuwa Katibu wa Tume isipokuwa mtu huyo awe: (a) ni Mzanzibari na anagalau ana shahada ya Sheria, Utawala wa Umma, Uongozi au fani nyengine yoyote inayolingana na hizo; (b) na uzoefu usiopungua miaka saba katika fani hiyo na mwenye kiwango kikubwa cha uadilifu. (3) Katibu wa Tume hatoanza kazi hadi ale kiapo mbele ya Rais. **Majukumu ya Katibu.** 10B.- (1) Katibu wa Tume, kwa madhumuni ya masharti ya Sheria hii na maelekezo ya Mwenyekiti, atakuwa Afisa Mtendaji wa Tume, na kwa nafasi yake atawajibika kwa Tume kwa kazi za kila siku za Tume.

	(2) Pamoja na majukumu yaliyoainishwa katika kifungu kidogo cha (1), Katibu: (a) atahudhuria mikutano ya Tume; (b) atachukua kumbukumbu za mikutano ya Tume na kuzihifadhi katika namna muafaka; na (c) kwa ujumla, atatekeleza kazi nyengine zinazohusiana na majukumu ya Tume kama atakavyoelekezwa na Tume.
Marekebisho ya kifungu cha 12.	11. Kifungu cha 12 cha Sheria Mama kinarekebishwa: (a) kwa kuingiza mara baada ya kifungu kidogo cha (1)(m) ibara mpya (n) kama ifuatavyo: "(n) kufanaya ukaguzi wa moja kwa moja kuhusiana na Tamko la Mali na Madeni lililowasilishwa kwa mujibu wa Sheria hii;" (b) kuipa nambari mpya ibara (n) kuwa ibara (o).
Marekebisho ya kifungu cha 13.	12. Kifungu cha 13 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kuongeza mara baada ya ibara (c) ibara mpya (d) ifuatayo: "(d) kumtaka mtu yeyote kufika mbele ya Tume kwa ajili ya kuhojiwa kuhusiana na jambo lolote linaloweza kusaidia katika uchunguzi wa tuhuma za uvunjifu wa Sheria hii."
Marekebisho ya kifungu cha 16.	13. Sheria Mama inarekebishwa kwa kuongeza mara baada ya kifung cha 16 kifungu kipya cha 16A kifuatacho: **Maombi ya taarifa za ziada** " 16A-(1) Tume itachambua Tamko la Mali na Madeni lililowasilishwa kwa mujibu wa Sheria hii, na itahakikisha kuwa linakidhi matakwa ya Sheria, na inaweza kumtaka Kiongozi wa Umma kutoa taarifa au maelezo ya ziada kuhusiana na Tamko la Mali na Madeni aliloliwasilisha. (2) Tume inaweza kumtaka: (a) Kiongozi wa Umma kuwasilisha taarifa kuhusina na masuala ya fedha au mali zake kama itakavyohitajika; au (b) Kiongozi wa Umma kufika mbele ya Tume kwa ajili ya kuthibitisha Tamko la Mali na Madeni."
Marekebisho ya kifungu cha 26.	14. Kifungu cha 26 cha Sheria Mama kinarekebishwa katika kifungu kidogo cha (1) kama ifuatavyo:

	(a) kwa kuingiza neno “ama” baina ya maneno “ya” na”wote” ; na (b) kwa kuingiza mwisho wa kifungu kidogo hiki maneno “au mtu anayelalamikiwa pekee kama Tume itakavyoamua.”
Marekebisho ya kifungu cha 27.	15. Kifungu cha 27 cha Sheria Mama kinarekebishwa katika kifungu kidogo cha (1) kwa kufuta maneno “ kama hakuna rufaa iliyokatwa” yaliyopo mwisho wa kifungu kidogo hicho.
Marekebisho ya kifungu cha 31.	16. Kifungu cha 31 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kukiandika upya kama ifuatavyo: **Makosa.** “ 31. Mtu yeyote, bila ya sababu ya msingi au sababu ya kisheria: (a) anayemzuia mtu anayetekeleza majukumu yake kwa mujibu wa Sheria hii; (b) anayekataa maelekezo yoyote ya Mwenyekiti kwa mujibu wa Sheria hii; (c) anayekataa wito wa Tume; au (d) anayetoa taarifa yoyote aliyoipata katika utekelezaji wa majukumu yake kwa mujibu wa Sheria hii, ametenda kosa na atawajibika na adhabu ya kifungo isiyopungua mwaka na isiyozidi miaka miwili au kulipa faini isiyopungua Shilingi Milioni Moja na isiyozidi Shilingi Milioni Mbili au adhabu zote mbili kwa pamoja.
Marekebisho ya kifungu cha 36.	17. Kifungu cha 36 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufuta maneno ya pembeni na kuweka maneno mapya yafuatayo: “Taarifa za mwaka wa fedha”
Marekebisho ya kifungu cha 37.	18. Kifungu cha 37 cha Sheria Mama kinarebishwa: (a) kwa kuongeza mara baada kifungu kidogo cha (2) kifungu kidogo kipya cha (3) kifuatacho: “ (3) Katika utekelezaji wa masharti ya kifungu kidogo cha (1), Mwenyekiti, kwa amri ya maandishi iliyoambatanishwa na hati iliyotolewa na Hakimu wa Mkoa, atamuidhinisha afisa wa Tume kuchunguza akaunti ya fedha ya Kiongozi wa Umma husika.” (b) kwa kufuta maneno pembeni yaliyopo katika kifungu cha 37 na kuweka maneno mapya ya pembeni yafutayo:

	"Uchunguzi wa akaunti ya benki."
Marekebisho ya kifungu 41.	19. Kifungu cha 41 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufuta maneno "baada ya idhini ya Baraza la Wawakilishi" yanayojitokeza katika maneno ya mwisho ya kifungu hiki."
Marekebisho mbalimbali.	20. Sheria Mama inarekebishwa kwa kufuta neno " Kiongozi" na kuweka maneno "Kiongozi wa Umma" kila inapojitokeza."
	MADHUMUNI NA SABABU Madhumuni na sababu za Mswada huu ni kupendekeza marekebisho katika Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma Nam. 4 ya 2015 kwa lengo la kurahisisha utekelezaji wa majukumu ya Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma. **Mswada huu** umegawika katika sehemu mbili: **Sehemu ya Kwanza:** inahusu masharti ya awali inayohususha jina fupi la Sheria, kuanza kutumika na kusomwa**.** **Sehemu ya Pili:** inaweka mapendekezo ya marekebisho ya vifungu vya 2,3,4,5, 6, 9,12,13,26, 27, 31,36, 37 na 41. Mapendekezo ya marekebisho haya yana lengo la kufuta, kufuta na kuweka, au kuingiza tafsiri mpya, maneno au vifungu. Mswada huu pia unapendekeza vifungu vipya vya 9A, 9B, 9C, 10A, 10B na 16A ambavyo vinahusika na kufuta uteuzi wa Kamishna, kujiuzulu kwa Kamishna, Nafasi ya Kamishna kuwa wazi; na uwezo wa Tume kuomba kupatiwa taarifa za ziada kutoka kwa Kiongozi wa Umma. **Haroun Ali Suleiman** **WAZIRI (OR) KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WAUMMANA** **UTAWALA BORA** **ZANZIBAR**